

Передплата

на «РУСЛАНА» вивозить:

в Австрії:

на цілий рік . . . . . 20 кор.
на пів року . . . . . 10 кор.
на чверть року . . . . . 5 кор.
на місяць . . . . . 170 кор.

За границею:

на цілий рік . . . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . . . 8 рублів
або 18 франків
Подвійне число по 16 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милости і ври не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска» — 3 Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 1.
пл. Домбровського (Хоруцини). Ек-
спедиція місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Реклямації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 40 с. від стрічки. По-
дьяки і приватні донесеня по
30 с. від стрічки.

Конець довгого парламенту.

(X) Державна рада пішла на літній відпочинок по осьмимісячній сесії, так що справді можна її назвати довгим парламентом, хоч не в такім розмірі, як свого часу англійський парламент. Однак багато послі ще не будуть користувати ся сим відпочинком, позаяк прямо їдуть до краєвих соймів, які завтра починають свою роботу, а позаяк час для них скупо вимірений, то тим нагальніша буде робота. Сьогодні відбуває ся ще засіданє палати вельмож і після того буде проголошене відпочинок державної ради аж до осени.

Державна рада зібрала ся 17 жовтня 1901 р. Вправді не відбувала она безперервно своїх засідань протягом сих осьми місяців. Була перерва від 18. грудня до 4. лютого (але від нового року обрадувала бюджетова комісія) і від 21. марця до 8. цвітня (задля лат. великоднє). Всеж таки протягом сего часу відбула рада державна 97 засідань, деякі з них незвичайно довгі (одно н. пр. 14-годинне). Стенографічні протоколи набрали задлятого незвичайного об'єму (протокол з засіданя 17. жовтня 1901 починає ся стороною 5521, а протокол з 16. червня 1902 кінчить ся стороною 14.316).

Однак дійсний добуток сего довгого парламенту не відповідає ложеному на се часови. Головну часть сеї сесії вповняє бюджет, а побіч него полагоджено лише чотирнацять і то дрібніших предлог. Таким добутком нема отже що величати ся, але й нема причини до жалів і нарікань, а навпаки. Наколи предметово оглянемо події за той час, то всеж таки без всякого оптимізму відносимо вражінє певного вдоволення, добачимо певний постійний поступ в розвитку парламентарних обставин. Вторічної весни під вражінєм великих економічних інвестицій, які обтяжять державу мільоновими видатками, зірвала ся рада державна до роботи, а тепер помалу привикла і до буденної роботи. Очевидно по бурливих і ворохобних часах обструкції і тепер не відбували ся засіданя посольські так спокійно і гладко, як се було давними часами. Мало що не кожного засіданя доходило хвилями до галабурди або зворушення, а деколи здавало ся, що знов прийшла остання година парламенту. Але всі ті труднощі нераз в останній хвилі усувано, а головна заслуга в тім належить ся міністрови-президентови д-рови Керберови, який з незвичайною терпеливостю і витривалостю розмотував сей клубок заматаних партійних і політичних суперечностей. Одним словом, рада державна показала ся спосібною до роботи, а хоч нераз зупинила ся на хвилю, поступала дальше в своїх починах і довела до якогось такого добутку. Зужито на се вправді чимало часу, але нарешті організм подужав і переміг усі труднощі і перепони. Подужанє хорого парламенту варта вже навіть такої ціни, як предовга розправа бюджетова, і так само надмірно довга сесія. Тепер можна сподівати ся, що

рада державна не поверне вже до неможливих галабурд, а буде нормально працювати.

Се однак не є ще доказом, що всі перепони усунено і що правительство і головні сторонництва можуть спокійно спочивати. Навпаки тепер правительство буде мало перевести важну задачу протягом літа, а іменно переговори з Чехами і Німцями, щоби промостити дорогу до дальшої успішної роботи в посольській палаті. Чехи не один раз зовсім рішучо заявили, що перед упрямленєм язикових відносин не допустять до австро-угорської угоди. Задля знесеня язикових розпорядків вимагають они певного вдоволення їх потребам і домагалям. Лівія зрозуміла також конечність таких пересправ чесько-німецьких, однак вважала лише, що не наспіла відповідна до того пора. Певно, що такі переговори не зможуть сейчас довести до національного мира, але бодай підготовлять основи до тої ціли. Се причинить ся неперечно до дальшого подужаня парламентаризму іменно в такій хвилі, коли на дневну чергу стає так важна справа, як австро-угорська угода.

Мимо національного становища Чехів треба їм признати, що їм залежить на удержаню державної могутности в Австрії, яка єдину дає їм поруку свобідного уладженя австро-угорських взаємин і не сховають розбивати парламенту, наколи їх потреби будуть заспокоєні. Тепер отже розходить ся, який винайти спосіб до досягненя сеї ціли. Се задача д-ра Кербера і як єму повело ся розв'язати інші трудні справи, так можна сподівати ся, що він успіє і се питанє полагодити. Нині можна одно лише сказати, що вся посольська палата стане за тим, щоби піддержати становище Австрії супроти далекосяглих вимагань Угрів. Угри звичайно числили на неміч і розлад австрійського парламенту, нині обставини значно змінили ся.

Про значінє сего довгого парламенту для Русинів і про становище руских послів в раді державній, подамо свої гадки при найближшій нагоді.

Порядок дневний

3. засіданя і сесії VIII. періоду галицького Союму, котре відбуде ся в суботу дня 21. червня 1902. р. о 11. години перед полуднем.

1. Перше читанє правительственного предлогеня в предметі зміна закона з дня 8. грудня 1881 В. з. кр. ч. 71. о уживаню приватних огерів.

2. Перше читанє справозданя Виділу краєвого з урядових чинностей. Sprawozdaець посол Верещинський.

3. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в предметі признаня дару з ласки для Михайла Орловича, б. сторожа соймового будинку. Sprawozdaець посол Верещинський.

4. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в предметі виконуваня надзору над громадами і репрезентаціями повітовими по мысли обовязуючих законів. Sprawozdaець посол Верещинський.

5. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в предметі просьби громади корол. прест. міста Львова о виеднанє закона що-до примусового лученя домових каналів з міськими каналами і що до громадських оплат за то сполученє. Sprawozdaець посол Верещинський.

6. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в предметі зачисленя громади Криниць до місцевостей, підлягаючих законови громадскому з дня 3. липня 1896 ч. 51. В. з. кр. Sprawozdaець посол Верещинський.

7. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в предметі прилученя громади Залубинче, новосандецкого повіта, до громади міста Нового Саича. Sprawozdaець посол Верещинський.

8. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в предметі призволеня репрезентації повітової в Чешанові уділити іменем повіту поруку для вкладок в маючій ся заложити повітовій касі щадничій до висоти 200.000 К. Sprawozdaець посол Верещинський.

9. Перше читанє справозданя Виділу краєвого о краєвих фондах позичкових на будову касарень для війська за час від 1. січня до 30. падолиста 1901. Sprawozdaець посол Верещинський.

10. Перше читанє справозданя Виділу краєвого о рахунках галицької каси щадничої у Львові за рік 1901. Sprawozdaець посол Верещинський.

11. Перше читанє справозданя Виділу краєвого з предлогенєм справозданя краєвої Ради шкільної о стані публичного вихованя в народних школах за рік 1900/901. Sprawozdaець посол Верещинський.

12. Перше читанє справозданя Виділу краєвого з предлогенєм справозданя краєвої Ради шкільної о стані середних шкіл за рік 1900/901. Sprawozdaець посол Верещинський.

13. Перше читанє справозданя Виділу краєвого з предлогенєм справозданя краєвої ради шкільної о стані промислових і торговельних шкіл в шкільнім році 1900/901. Sprawozdaець посол Верещинський.

14. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в предметі продовженя часу треваня фонду позичкового на будову народних шкіл. Sprawozdaець посол Верещинський.

15. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в предметі признаня Гавриїлі Масрівній, тимчасовій управительці практичного курсу жіночих робіт при женській школі виділовій в Рясшіві — ad personam прав і характеру постійної учительки. Sprawozdaець посол Верещинський.

16. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в предметі петицій учителів і учительок а також вдів по учителях о підвищенє емеритури, а зглядно о уділенє вдовичої пенсії або дару з ласки. Sprawozdaець посол Верещинський.

17. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в предметі регуляції плат урядників і слуг краєвих архівів актів городських і земських у Львові і в Кракові. Sprawozdaець посол Верещинський.

18. Перше читанє справозданя Виділу краєвого о замкненю рахунків фундації Станислава гр. Скарбка. Sprawozdaець посол Верещинський.

19. Перше читанє справозданя Виділу краєвого о петиції Товариства дешевих мешкань для католицьких робітників в Кракові зглядом

гаранції краю для позички в квоті 40.000 К, маючої ся зтягнути на гіпотечу реальности під ч. 11. в Кроводжі. Sprawozdaець посол Верещинський.

20. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в предметі бюджетової провізориї на місяць липень 1902. р. Sprawozdaець посол Романович.

21. Перше читанє додаткового справозданя Виділу краєвого о краєвм бюджеті на рік 1902. Sprawozdaець посол Романович.

22. Перше читанє справозданя Виділу краєвого о краєвій продажі соли. Sprawozdaець посол Романович.

23. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в предметі виданя нового статуту краєвої комісії для справ промислових. Sprawozdaець посол Романович.

24. Перше читанє справозданя Виділу краєвого о краєвих закладах рільничих, о горальни і о фільварку в Дублянах. Sprawozdaець посол Пілят.

25. Перше читанє справозданя Виділу краєвого о краєвих стаціях досвідних: хемічно-рільничій в Дублянах і ботанічно-рільничій у Львові. Sprawozdaець посол Пілят.

26. Перше читанє справозданя Виділу краєвого о краєвій середній школі рільничій і о фільварку в Чернихові. Sprawozdaець посол Пілят.

27. Перше читанє справозданя Виділу краєвого о краєвих низших школах рільничих. Sprawozdaець посол Пілят.

28. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в справі унормованя плат учителів краєвих низших шкіл рільничих і краєвої школи огородничої в Тарнові. Sprawozdaець посол Пілят.

29. Перше читанє справозданя Виділу краєвого о краєвм закладі садівничім в Заліщиках. Sprawozdaець посол Пілят.

30. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в справі нищеня помору свиней і запобіганя ширеню тої зарази. Sprawozdaець посол Пілят.

31. Перше читанє справозданя Виділу краєвого о підпираню рибного господарства. Sprawozdaець посол Пілят.

32. Перше читанє справозданя Виділу краєвого о виконуваню патронату над спілками ошадности і позичок. Sprawozdaець посол Пілят.

33. Перше читанє справозданя Виділу краєвого о утворенє посади директора бюро патронату для спілок ошадности і позичок. Sprawozdaець посол Пілят.

34. Перше читанє справозданя Виділу краєвого о Банку краєвм. Sprawozdaець посол Пілят.

35. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в предметі будови крила соймового будинку на помещеня бюр Банку краєвого. Sprawozdaець посол Пілят.

36. Перше читанє справозданя Виділу краєвого о будівлях водних і о меліораціях. Sprawozdaець посол Пілят.

37. Перше читанє справозданя Виділу краєвого з проєктом закона, змінюючого припис §. 69. краєвого закона водного в звуді, означеній законом з дня 10. червня 1892. ч. 43. В. з. кр., а також §. 71. краєвого закона водного з дня 14. марця 1875. ч. 38. В. з. кр. Sprawozdaець посол Пілят.

38. Перше читанє справозданя Виділу краєвого о краєвм практичнім курсі дренарских дозорців у Львові. Sprawozdaець посол Пілят.

39. Перше читанє справозданя Виділу краєвого з внесенєм уділити краєву підмогу на заложене водопроводу в громаді Виспа, рогатиньского повіту. Sprawozdaець посол Пілят.

40. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в предметі перебудови на повітових і громадских дорогах деревяних мостів і перепустів на тревалі мости і перепусты. Sprawozdaець посол Лясковскій.

41. Перше читанє справозданя Виділу краєвого з оправданєм підвищеня Руб. 1. поз. 1. прелімінаря бюджету краєвого загального шпиталя у Львові (платня директора). Sprawozdaець посол Онишкевич.

42. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в справі будови захорони для 500 невилічнних божевільних при закладі божевільних в Кульпаркові. Sprawozdaець пос. Онишкевич.

43. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в предметі будови ізоляційного дому при шпиталі св. Лазаря в Кракові. Sprawozdaець посол Онишкевич.

44. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в предметі зміни §§. 11. і 15. краєвого закона з дня 28. ливня 1897. р. ч. 47. В. з. кр., уладжуючого правні відносини загальних і публичних шпиталів. Sprawozdaець посол Онишкевич.

45. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в предметі признаня шпиталя в Ярославі публичним і загальним. Sprawozdaець посол Онишкевич.

46. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в предметі наданя шпиталеві в Гюрлицах характеру загальною і публичного шпиталя. Sprawozdaець посол Онишкевич.

47. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в предметі наданя шпиталеві в Короєві характеру загальною і публичного. Sprawozdaець посол Онишкевич.

48. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в предметі будови нового загального шпиталю в Заліщиках. Sprawozdaець посол Онишкевич.

49. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в предметі покриття переступлєня в коштах будови сокальского шпиталя. Sprawozdaець посол Онишкевич.

50. Перше читанє справозданя Виділу краєвого з оправданєм кредиту в рубр. VI. поз. 55. b) прелімінаря краєвого бюджету на рік 1902. в квоті 3.600 К, яко амортизаційної рати позички 60.000 К, маючої ся зтягнути на покритє коштів будови дому, підприємтої Товаришенем опіки над немовлятами під вівванєм «Дитяти Ісуса» у Львові. Sprawozdaець пос. Онишкевич.

51. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в предметі уділеня субвенцій з фондів краєвих в квоті 10.000 К на кошти будови шпиталя для умово нерозвинєних і невилічнних хорих в Івоничу. Sprawozdaець посол Онишкевич.

52. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в предметі помноженя числа санітарних округів в р. 1902. Sprawozdaець посол Онишкевич.

53. Перше читанє справозданя Виділу краєвого о виарендованю права побору краєвої оплати консумційної від пива на час від 1. вересня 1901. до 31. грудня 1904. Sprawozdaець посол Глиджук.

54. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в предметі доплачуваня з фонду краєвого відповідної квоти до винадгородди, плаченої з державного скарбу за підводи, достатчувані офіцерам ц. к. краєвої жандармерії в їх службових подорожах. Sprawozdaець посол Глиджук.

55. Перше читанє справозданя Виділу краєвого в предметі справленя для соймового будинку другої динамо-електричної машини разом з газовим мотором для електричного освітленя. Sprawozdaець посол Глиджук.

56. Перше читанє справозданя Виділу краєвого з проєктом закона о перенесеню громад і обшарів двірских Кагулів, Гонятігчі і Вербіж разом з присілкою Сайків з округа репрезентаційної повітової в Рудках до округа репрезентаційної повітової у Львові. Sprawozdaець посол Глиджук.

57. Перше читанє внеску посла Козловского в предметі озорони краєвих інтересів при зміні цлової тарифи і при відновленю торговельних трактатів. Sprawozdaець посол Глиджук.

58. Перше читанє внеску посла Козловского в предметі виданя зариджень, потрібних до виконаня закона о регуляцій рік. Sprawozdaець посол Глиджук.

59. Перше читанє внеску посла Барвіньского в предметі заложєня в Станиславові висної державної гімназії з руским явком викладовим.

60. Перше читанє внеску посла Юрія Баворовекого в предметі побору і примусового стяганя податків.

61. Перше читанє внеску посла Гараніха в предметі достав для ц. і к. армії, всіляких

15)

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.

ПАРАЦЯ.

комедія в 3 актах зі сьпівами.

Сцена VIII.

ТІЖ, ГАНЯКОВА, ЯРИНА.

ГАНЯКОВА (з обрусом). ЯРИНА (з посудом).

ПАРАЦЯ.

Чи тут добре, прошу пані, буде стояти стіл?

ГАНЯКОВА.

Добре, добре, — лише швиденько. (До Трачкевича, що кланяє ся). З вас справді ранній птах пане Трачкевич! Добрий день.

ТРАЧКЕВИЧ.

Я повинен би се сказати про паню, бо ми, малярі, мусимо часами також побачити і схід сонця, заким его возьмемо ся малювати.

ЯРИНА.

Тому модерністична школа так любує ся

в сумраках ночі; бо, здає ся, найбільше має нагоди студіювати єї! (Парацють ся всі троє).

ТРАЧКЕВИЧ.

Маємо тут незвичайного гостя з Америки, — гість наших господарів. Позвольте панє познакомитись: Трачкевич, артист-маляр.

ВАСИЛЬ.

А я називаю ся Іван Талпаш, готеляр з Пітсбург'а в Пенсильванії.

ГАНЯКОВА.

А, пан Талпаш — се ви анонсуєтесь з таким гумором в американській «Свободі». Знаємо про вас і в старім краю. Дуже приємно пізнати.

ВАСИЛЬ.

А так, і я там анонсую ся. (До себе). От, біда рекламую свого конкурента!

ГАНЯКОВА.

Прошу, може сядете з нами до сніданя. Я хотіла би дещо розвідати ся про долю Параці, бо се дуже добра дитина.

ВАСИЛЬ.

Дякую красно. Коли паньство такі ласкаві... (сїдають).

ЯВДОХА.

Я дякую пані, що такі чемні для нашого гостя, але я не дам себе завстидати. Там вже моя Настуня ладить для нас сніданє.

ВАСИЛЬ.

Не журіть ся, газдинє, по моїй морській слабости мене стати ще і на другє сніданє. Ой бо тото кодисанє на мори заправляє дуже до їди.

ГАНЯКОВА

(подає булку).

Чи ви вже давно живете в Америці?

ВАСИЛЬ.

Вже дванацять літ минуло. Зразу я був майнером, копав уголь. Ой, була се тяжка робота, а ще до того від сеї темноти під землею тай від пороху розболіли мене були дуже очи. Був би я так довго не потягнув, Але платили не зле, я складав доляри, бо не пю, анї не кую, то за вісім літ вже міг пошукати собі щось ліпшого.

ГАНЯКОВА.

Так ви вже тепер не при углекопах?

ВАСИЛЬ.

Нї, наняв собі салюн і став шинкувати.

пільг та улекшень для людности в цілі злагіднення тягарів, слідуєчих з військової повинности.

62. Перше читане внеску послів Мойси і Залеского в справі зниження ціни соли, підвишене краєвого контингенту соли, безплатного побору сировиці для худоби, побільшеня тродукції соли назовової і залізничного сполученя калуских салин зі стациєю залізниці в Калуші.

63. Перше читане внеску посла Могильницького о ухилені цїсарского рознорядженя з дня 20. цвїтня 1854. ч. 96. В. з. д.

64. Перше читане внеску посла Олесницького в предметі заложеня руского університету у Львові, утвореня на разі руских катедр на львівськїм університеті і в предметі уладженя язикових відносин у внутрішнім урядованю того університету.

65. Перше читане внеску посла Пашковского в сїрані улекшеня меліораційного кредиту.

66. Перше читане внеску посла Плоцкого о розсліжене справи будови краєвих збірників ропи, а зглядно справи краєвої гаранції опрочентованя приватних капіталів, впожених на будову таких збірників.

67. Перше читане внеску посла Ставїньского в справі замовлюваня всяких достав для Виділу краєвого і краєвих закладів виключно у краєвих продуцентів і доставців.

68. Перше читане внеску посла Ставїньского о зміну дорогового закона.

69. Перше читане внеску посла Стояловского в справі перенесеня ц. к. суду повітового зі Слемєня до Сухої.

70. Перше читане внеску посла Шведа о признане жителям громад Сопотня мала, Пшиленків, Кшешів, Рихвальд і Рихвальдок, в живецькїм повіті, запомоги 5.000 К на засїв ґрунтів і на прокормлене людности, дітквеної градобитєм в р. 1901.

71. Перше читане внеску посла Жардецкого о видане нового закона ловецкого.

72. Sprawozdane Виділу краєвого в предметі призволеня громад Ліпна сяноцкого повіту, побирати в 1902 році 175% громадскій додаток до безпосередних податків. Sprawozdaець посол Верещинський.

73. Sprawozdane Виділу краєвого о виборі двох послів на Соїм краєвий з виборчого округа більших посілоостей бувшого циркулу ново-сандецкого. Sprawozdaець посол Верещинський.

74. Sprawozdane Виділу краєвого о виборі посла на Соїм краєвий з виборчого округа міст Сянок-Коросно. Sprawozdaець посол Верещинський.

75. Sprawozdane Виділу краєвого о виборі посла на Соїм краєвий з виборчого округа міст Бережан-Золочів. Sprawozdaець посол Верещинський.

76. Sprawozdane Виділу краєвого о виборі посла на Соїм краєвий з курії сільських громад

повіту кольбушівского. Sprawozdaець посол Верещинський.

77. Sprawozdane Виділу краєвого о уділеню Виділови повітовому в Мельци концесії до побирания митничих оплат на громадскій дорозі І. класи Мелец-Борова. Sprawozdaець посол Лясковский.

78. Sprawozdane Виділу краєвого о уділеню концесії до побирания митничих оплат Виділом повітовим в Бжеску від моста на ріці Угорі в Борженціні на громадскій дорозі І. класи Щурова-Варнь. Sprawozdaець посол Лясковский.

79. Sprawozdane Виділу краєвого о уділеню Виділови повітовому в Самборі концесії до побирания митничих оплат від моста на ріці Угорі в Чаплях на громадскій дорозі І. класи Самбір-Чаплі. Sprawozdaець посол Лясковский.

80. Sprawozdane Виділу краєвого о уділеню Виділови повітовому в Величі до побирания митничих оплат від моста на ріці Криворіччї в Вишневій на громадскій дорозі І. класи Часлав-Вишнева. Sprawozdaець посол Лясковский.

81. Sprawozdane Виділу краєвого яко комісії з петиції громади міста Любачева о уділеню запомоги по причині поновного нещастя пожара. Sprawozdaець посол Глиджук.

НОВИНКИ.

— Календар. В суботу: гр.-кат. Евфрема; рим.-кат. Альойзія. — В неділю: гр.-кат. Кирила; рим.-кат. Павлина.

— З Бережан. Загалні збори товариства взаїмн. кредиту „Надія“ в Бережанах відбудуть ся дня 30. червня с. р. о годині 1½ по полудни в комнатах „Рускої Бесіди“ в Бережанах на Адамівці. Порядок дневній буде розданий між членів при вступі на салю.

— Збори в Камінці струм. Виділ „Селяньскої Ради“ в Камінці струм. устроює збори ві вторник дня 25. червня о 11. год. рано в Камінці струм. в сали громадского уряду. Нарадї будуть відбувати ся над політичним, просвітнім і економічним положенєм нашого народу і над виборами до повітової ради, що мають відбувати ся сего року.

— Чим раз ліпше! Цареславні уїяти з духовної семинарії — як доноєть Gazeta narodowa — зажадали від ректорату, щоби позволив їм носити... московскі шапки! Найліпше було би їм дати московскої нагайки!

— З Тернополя пишуть нам: П. Мор, учитель учительської семинарії, а знаменитий агітатор, як се виказали послїдні вибори, не міг так беззастамітно пірнути в тернопільскій суспільности, але мусїв конечно заняті становиско, на яким і дальше міг би давати докази своїх здібностей. Дописувателем „Słow-a polsk-ogo“ в Тернополи був жидок Бергер. Та той показав ся тепер о огляду на концентрацію польських демократів за мало патріотичним, тому отримав на днях димісію, а на его місце покликано з припорученя тутешних польских матадорів п. Мора. Зараз перший виступ п. Мора показав его високо-

патріотичний настрій, бо з причини віча, яке Русини скликали ту на 23. с. м., дав собі духа на „гайдамаках“, „радикалах“ та всяких „вархолах“ руских. Ся перша допись зробила его ридцарем пера, а завзяте, з яким виступив против Русинів, принесло ему зі сторони редакції „Słow-a polsk-ogo“ veniam studiosorum та декрет на вшепольского кореспондента.

— Катастрофа в Бережанах. Вчєра о ¼ 9. год. рано звїяла ся в Бережанах воздушна труба і наробила багато шкоди. Найбільше потерпів пекар Шусткевич, якому вихор забрав три дома. Ателїє фотографічне „Гелєна“ розвіяв вихор так, що й слїд пропав, де оно стояло. З каменїці поручника Гієля зірвало дах і понєсло его на яких 300 кроків. Сади д-ра Скибицкого і п. Костецкого знищені зовсім. З дому тов-а „Надія“ вихор зірвав дах. Неменше потерпіла реальність адв. д-ра Чайківського. На даху не остала ні одна дахівка, шибї з рамами повибавані, штахети знищені до тла, а з ново-будованої віллї вихор зірвав готицку вежу. Найяркїйший образ знищеня представляють передмістя „Ізабелївка“, „Адамївка“ і „Місточко“.

Воздушна труба виглядала як високий стовп 20 метрів проміру, в яким літали дерева, галузе, листє, цєгли, драниці, парасолї та всякі иньші предмети, захоплені вихром. З людей ніхто не потерпів нещастя.

— Нові стипендійні фундації. В 1901. році засновано кілька стипендійних фундацій, яких заряд поручено краєвому виділови. Між иньшими стипендіями є одна, яку можуть побирати виключно Русини, а другу Поляки і Русини. Першу фундацію в квоті 12.000 К утворив бл. п. Василь Волян, проф. черновецкого університету і призначив стипендії з неї для двох убогих учеників-Русинів в Перемишлі. Сю стипендію роздає збір професорів, а першєнство застережено для крєввих фондатора, замешкалих коло Перемишля. Фундація бл. п. Антона Бельского в квоті 6.000 К призначена для учеників і учениць кат. рел. Поляків або Русинів, з першєнством для крєввих фондатора.

— Два громи ударили вчєра підчас зливи у Львові на стрийскїм передмістїю. Один грім розторочив липу коло стрийского цинтаря та оголомшив 12 косарів, які стояли близько сего дерева. Другий грім вдарив в стодолю Антона Козимора на Сигнївці. Стодола і хата згоріли, зяким приїхала огнева сторожа з міста.

— Саксонський король Альберт (Фридерих, Август, Автін, Фердинанд, Йосиф, Кароль, Марїян, Іван Хреститель, Непомук, Вільгельм, Коаверїй, Юрїй) помер вчєра в Сибїлленорт о 8. год. 5 мін. вечером. Король Альберт родив ся дня 25. цвїтня 1828. р. Від молодости служив військово; брав участь в війні з Данїєю в 1848. і 49. р. В 1866. р. яко начальний вожд саксонської армії боров ся по сторонї Австрїї з Прусаками. В 1870. і 71. р. яко наслідник саксонського престоло брав участь в війні Німєччини з Францією і був командантом саксонского корпуса. Жєна Альберта, Кароля, походила зі шведского дому Вазів. Дїтей не лишив, тому назначив на свого наслідника престоло брата кн. Юрїя.

— Шкільні нагороди. Звертаємо увагу, що в Рускїм Товаристві педагогічнім у Львові (ул. св. Софїї 9А) можна набути книжки апробованї краєвою шкільною радою на нагороди пильности для учеників народних шкїл. Книжки належить

ЯРИНА.

Отсе добре: самі не пете, а другим продаєте папїткї!

ВАСИЛЬ.

Та видите, панночко, що якось так склало ся. Не дурно то кажуть, що швець в подертих чоботях ходить, а шинкар ніколи ніяком не буде! — Я ніколи і не гадав про такий бізнес, хотїв було купити собі десь яку фарму та гадзувати. Але моя жінка небїжка, — я оженив ся був там в Америці, бо без господинї тяжко бути — она конче наперла ся на салїон. Небїжка була доброю кухаркою, дуже запопадливою господинєю і незадовго ми стали вести цілий готель разом з салїоном.

ЯВДОХА.

Го, го, добра гадзиня в хаті всьо значить! Як би я не умїла порядно зварили, то мій чоловік не мав би що їсти, бо він вже привик по містах до доброї їди. А він собі який нївроку, — тільки би его зважити! А так само моя Настя: она як вам наєче на святї, то не повстїдав би ся і паньскїй стїл.

ВАСИЛЬ.

А як моя жінка померла, так я продав сей цілий бізнес і вибрав ся до старого краю, бо тут я лишив також доньку по моїй першїй жінці і тепер дуже забанував за нею.

ЯВДОХА

(до Параці, що нишком плаче).

От, видиш, се добрий тато, не забуває за свою дитину. А твій як поїхав у ту Америку, так вже і вирїк ся тебе на віки. Мавш за ким плакати!

ВАСИЛЬ

(вегає зворушений).

Неправда Явдохо! Василь не вирїк ся своєї дитини (спокійнійше, сїдає). Як-раз перед моїм відїздом просив ще мене на смертній постелї, аби я вступив до вас та подивив ся, що порабляє его сирота (по хвили). От, я і приїхав і хочу з вами розрахувати ся, що ще буде належати ся від вас Параці.

ЯВДОХА

(підлесно).

Але добре, панночку, поговоримо, розрахуємо ся. Ми же не вороги для Параці: она виховала ся у нас змаьку, як своя дитина. От, ходїм до хати та порадимо ся разом, як годить ся в родинї.

Сцена ІХ.

Тїж, НАСТЯ.

НАСТЯ

(убрана по жіцаньски, трюхи комїчно).

Щож ви мамо таке дієте? Я накрила в хатї до сніданку, а пан вже тут поснідали.

ЯВДОХА

(дуже привїтно).

Нїчо, нїчо Настуню, пан погостять ся і з нами (до Василя). Може ви не пізнали мою доньку, як она прибрала ся?

ГАНЯКОВА.

Що ти, Настю, зробила з себе? Ані раз тобі не до лица в тїм.

ЯВДОХА.

Не ганчуйте, панї, бо моя донька розумїє як по паньски убрати ся.

НАСТЯ

(до Трачкєвича і Ярини, що роблять собі уваги підсьміхаючи ся).

Нема з чого сьміяти ся? Не до віку пан, не до смерти хлоп. Аби лише було за що, то кождий може убрати ся, як єму до вподоби.

(Всі стають від стола сконстєрнованї).

ВАСИЛЬ.

Дякую красно за гостину.

ГАНЯКОВА.

Мало зацо, нам було дуже приємно. Ну

Телеграми.

замовляти як найскорше, аби був час вислати їх в означенім речинці.

— Цісар затвердив вибір Стан. Ясіньского з Перерова на председателя повітової ради в Коломиї; Леонарда Висневского на председателя пов. ради в Дрогобичи; Юл. кв. Пузину на председателя а Каз. Ямпольского на заступника председателя пов. ради в Цішанові.

— Землетрясенє в Тироли. На лівні Меран-Інсбрук дало ся вчера чути сильне землетрясенє, яке тревало з малими перестанками около 5 минут. Предмети в домах колибалися підчас землетрясеня як наелектризовані.

— Родимці! Памятайте на фонд будови приватних гімназий!

Відень, 20. червня. Wiener Ztg. оголошує переговори Австро-Угорщини з Румунією в справі взаїмного видаваня злочинців.

Прага, 20. червня. Hlas Naroda доносить з Відня: Визначні члени чеського клубу заявили, що межі д-ром Резеком а чеським клубом нема непорозуміння та що клуб мав до міністра повне довіре.

Градець, 20. червня. Grazer Tagblatt доносить, що намісник Триесту, гр. Гобс, уступить небавом зі свого становища.

Льондон, 20. червня. Ірляндска партія парламентарна ухвалила не взяти участі в коро-

наційних торжествах. В днях коронації відбудуть ся протестаційні збори в Дубліні та в інших містах Ірляндії.

Порт де Фраче, 20. червня. Вихор знищив місцевости Бассе Поан і Ді Бур на острові Мартиніка.

Відень, 20. червня. В перших днях липня с. р. відбудуть ся війскові вправи моніторів (кораблів) на Дунаю межі Віднем а Пасавою.

Новий Йорк, 20. червня. В Патерсон, головнім осідку анархістів, вибухнув страйк робітників в фабриках фарби. Страйкуючі напали на тих, що не пристали до страйку, і побили їх, а кілька будинків знищили. Провідниками страйку мають бути анархісти.

COLOSSEUM Ernesta Thorna

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сснїшна
Найславнїша програма!
від 1. до 15. червня 1902.

При співучасті військової музики 30. п. п.

- 1) Увертура. 2) Сестри Pometelli, воздушні артистки. 3) Schütz і Werr, тирольські дуєтисти. 4) Marie і Maar, туристка і селянка. 5) The Otinos, найславнїші американські пародисти ексцентричні. 6) Mr. Ronard, зі своїми псами (живі образи). 7) Орхестра (Реклямограф). 8) La belle Valesca, зі своїм репертуаром „Retour de Bal“. 9) Les Berlov'es, французський дуєт. 10) Mr. Aleksander, колова їзда на столі. 11) Американський біоскоп, нова серія живих фотографій.

Що дня о 8. год. вечером велике представленє. В неділю і сьвята два представлення. Щоп'ятницї High Life представленє. Білети вчаснїше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

— Новий дівочий інститут у Львові. З огляду на се, що многим приходить з трудностю примістити свої діти в інститутах за оплатою 40 К місячно, рішило тов-о „Клуб Русинок у Львові“ отворити в вересні с. р. інститут дівочий ім. св. Ольги, де мали-б приміщенє учениці шкіл публичних і приватних. За доплатою місячною 24 до 30 К дістануть інститутки мешканє, харч, опал, світло і услугу, як також старанний догляд домашній. Родичі, що хотїли-б примістити свої діти в Інституті св. Ольги, звольте зголосити ся письменно, залучивши сьвідоцтво убожєства, на адресу п-ї Марії Білецької у Львові, ул. св. Софії ч. 9А, найдальше до кінця червня. — Речинєць короткий, бо товариство мусить оглянутись за відповідним мешканєм. — Кождий зрозуміє, що за так низьку ціну годї при теперїшній дорожнї, та ще у Львові, дати дівчаткам удержанє, але Видїл постарає ся о покритє недобору сего дешевого, а конечно потрібного Інститута. — З Видїлу Клубу Русинок у Львові.

Контора виміни
ц к упр. гал. акц.

Банку
Гіпотечного

2 купує і продає
всікі
папери цінні
і **МОНЕТИ**

по найдешевшїм курсі
деннім не числячи ніякої
провізії.

ВИСОКИМ Ц. К. НАМІСНИЦТВОМ КОНЦЕСІОНОВАНЕ

БЮРО ПОДОРОЖИ і СПЕДИЦІЙНЕ
СОФІЇ БЕСЯДЕЦКОЇ, ОСЬВЕНЦІМ, ДВОРЕЦЬ

продає
білети залізничні
окружні

корабельні карти
I-шої і
II-гої класи

як також карти межипокладові для переселенців до Америки.

★ Ціни найнижчі. ★   ★ Виміна грошей. ★

Проспекти даром і оплатно. (16—26)

Зарваницю

поему Василя Щурата можна замовляти лише в Ставропигійській книгарні у Львові, ул. Руска ч. 3. Ціна з поштовою оплатою 25 сот.

панство, чи нам збирати ся (дякують собі за товариство).

ЯВДОХА

(до Василя).

Прошу, прошу, пановьку, на перекуску до хати.

ВАСИЛЬ.

Не так на перекуску, як на перемівку. Час нам вже раз розмовити ся на розум.

ЯВДОХА.

Прошу, прошу! (До Настї). Настуню, подавай но там на стіл, що Бог послав. (Настя вбїгав до хати, за нею Василь, Явдоха, а згодом Клим, переходячи з подвіря).

ГАНЯКОВА.

Ану но, Парацю, збирай борзенько зі стола.

ТРАЧКЕВИЧ.

А пан професор не буде зовсім снідати? Я здивав его ген, ген на гостинци.

ЯРИНА.

Він завживає руху, бо не мінеральну воду. Зірвав ся ще перед сонцем.

ТРАЧКЕВИЧ

Щоби лише не забув замовити провідника для нас.

ЯРИНА.

О, я певна, що забуде. Се вже его професорска манера.

ТРАЧКЕВИЧ

А ви вже готові до дороги?

ЯРИНА.

Я вже цілковаю. Посклала навіть ваші малярські прибори, що ви вчера лишили в такім артистичнім неладї. Зараз віддам їх вам. (Відходить до хати).

ТРАЧКЕВИЧ.

О, ви дуже ласкаві — дякую сердечно.

Сцена X.

ГАНЯКОВА, ТРАЧКЕВИЧ, ГАНЯК.

ГАНЯКОВА.

(говорить за сцену на гостинци).

Деж ти дїваш ся, Володку? Щож тепер буде з твоїм сніданєм?

ГАНЯК.

(на сцені).

Дарма, голубко, ще пів години (дивить ся на годинник) мушу бути натшо.

ГАНЯКОВА.

Ей, що там дивити ся на минути. Жолудок прецінь не травить після твого годинника.

ГАНЯК.

Нї, ві жіночко, не можна. Тепер вже я сам був би винен, колиб менї пошкодило, а за пів години то вже буде вина лікаря. Що заординоване, того я строго тримаю ся!

ГАНЯКОВА.

Так ми хіба будемо чекати на тебе? Ходи бодай, помагай нам збирати ся. Ще хлопці не убрані. Сей рух так само тобі послужить, як безцільне ходженє по гостинци. (Ідуть обов до хати).

ТРАЧКЕВИЧ.

А провідника ви замовили, пане професор?

ГАНЯК.

(вертає ся, говорить з персхвалюванєм).

Го, го, певно, що замовив! В таких справах я не забуваю ніколи. Іван сам згодив ся їти з нами, він зараз тут надїде з конем.

(Конець буде).